

Αριθμός 1594/2009

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Β2' Πολιτικό Τμήμα-----

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Σπυρίδωνα Κολουβά, Αντιπρόεδρο, Χρήστο Αλεξόπουλο, Αντώνιο Αθηναίο, Γρηγόριο Κουτσόπουλο, και Δημήτριο Μουστάκα, Αρεοπαγίτες.

ΣΥΝΗΛΘΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του, στις 26 Μαΐου 2009, με την παρουσία και της γραμματέως Μαριάννας Νίκου, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

Της αναιρεσείουσας: Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία "....." και τον διακριτικό τίτλο ".....", η οποία εδρεύει στην και εκπροσωπείται νόμιμα. Εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο της Άρη Γεωργιάδη.

Του αναιρεσιβλήτου:, δικηγόρου, κατοίκου, ο οποίος παραστάθηκε αυτοπροσώπως και διόρισε πληρεξούσιο δικηγόρο του τον Γεώργιο Αλεξανδρόπουλο.

Η ένδικη διαφορά άρχισε με την από 11-5-2005 αγωγή του ήδη αναιρεσίβλητου που κατατέθηκε στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών. Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 81/2006 του ίδιου Δικαστηρίου και 2650/2008 του Εφετείου Αθηνών. Την αναίρεση της τελευταίας απόφασης ζητά η αναιρεσείουσα με την από 27-5-2008 αίτησή της.

Κατά τη συζήτηση της αίτησης αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, οι διάδικοι παραστάθηκαν, όπως σημειώνεται πιο πάνω. Ο εισηγητής Αρεοπαγίτης, Αντώνιος Αθηναίος ανέγνωσε την από 12-5-2009 έκθεσή του, με την οποία εισηγήθηκε την απόρριψη όλων των λόγων της αίτησης αναίρεσης. Ο πληρεξούσιος δικηγόρος της αναιρεσείουσας ζήτησε την παραδοχή της αίτησης, ο αναιρεσίβλητος και ο πληρεξούσιος δικηγόρος του ζήτησαν την απόρριψη της και καθένας δε, την καταδίκη του αντιδίκου μέρους στη δικαστική δαπάνη.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Επειδή, η αναιρεσείουσα, με τους πρώτο και δεύτερο από τους λόγους αναίρεσης μέμφεται την προσβαλλομένη απόφαση για την πλημμέλεια του αριθμού 1 του άρθρου 559 Κ.Πολ.Δικ. Εδιότερα, με τον πρώτο λόγο και κατά το πρώτο μέρος αυτού, ψέγεται η ως άνω απόφαση για το ότι κατ'εσφαλμένη εφαρμογή του άρθρου 5 παρ.1 του ισχύοντος Συντάγματος καθώς και των άρθρων 361,713 ΑΚ και 63 παρ.3,4,5 του ΝΔ 3026/1954 έκρινε ότι η ένδικη αγωγή ήταν νόμιμη ως προς την κύρια βάση αυτής περί ακυρότητας της καταγγελίας της σύμβασης έμμισθης εντολής του αναιρεσιβλήτου δικηγόρου, γιατί έλαβε χώρα χωρίς να συντρέχουν οι περιοριστικώς αναφερόμενοι στον έχοντα ισχύ νόμου Γενικό Κανονισμό Προσωπικού αυτής (αναιρεσείουσας) σπουδαίοι λόγοι καταγγελίας της ως άνω σύμβασης έμμισθης εντολής, α)της επιβολής σε βάρος του δικηγόρου του συνδεομένου με σχέση σύμβαση έμμισθης εντολής με την (αναιρεσείουσα) από το αρμόδιο πειθαρχικό όργανο του ΔΣΑ, της ποινής της προσωρινής παύσης από το δικηγορικό λειτούργημα τουλάχιστον έξι(6) μηνών,και β) της αποδεδειγμένα και κατ'επανάληψη άρνησης του δικηγόρου παροχής των υπηρεσιών του ή της αδικαιολόγητης απουσίας από τη νομική υπηρεσία της για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από ένα μήνα, αποκλείοντας έτσι την καταγγελία της ανωτέρω σύμβασης έμμισθης εντολής και για άλλο σπουδαίο λόγο. Πλην, όπως προκύπτει από την επισκόπηση της ένδικης αγωγής, ζητείται με την κύρια βάση αυτής να αναγνωρισθεί η ακυρότητα της προαναφερθείσας καταγγελίας της σύμβασης έμμισθης εντολής του αναιρεσιβλήτου, ως παράνομης λόγω μη συνδρομής, πλην των προεκτεθέντων σπουδαίων λόγων που περιοριστικώς αναφέρονται στον ως άνω Γενικό Κανονισμό Προσωπικού της, και ουδενός άλλου σπουδαίου λόγου.Επομένως, ο λόγος αυτός αναίρεσης και κατά το προεκτεθέν μέρος του, είναι αβάσιμος και πρέπει να απορριφθεί ως τέτοιος. Περαιτέρω, η αναιρεσείουσα με τον ως άνω λόγο αναίρεσης (πρώτο), και κατά το άλλο μέρος του, αποδίδει στην

προσβαλλομένη απόφαση την αιτίαση ότι δέχθηκε ότι μπορεί να περιορισθεί με τον Γενικό Κανονισμό Προσωπικού αυτής, το δικαίωμα της να καταγγείλει τη σύμβαση έμμισθης εντολής του αναιρεσίβλητου δικηγόρου μόνο για τους αναφερόμενους σ'αυτόν λόγους, αποκλείοντας το ανωτέρω δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης αυτής λόγω κλονισμού της εμπιστοσύνης της προς εκείνον, όπως ισχυρίσθηκε η αναιρεσείουσα και για τους λόγους που αναφέρονται στον ισχυρισμό αυτό, ενώ με το δεύτερο αναιρετικό λόγο προβάλλεται η αιτίαση ότι εσφαλμένως εφαρμόστηκε από το δικαστήριο της ουσίας η ως άνω διάταξη του έχοντος ισχύ ουσιαστικού νόμου Γενικού Κανονισμού Προσωπικού, ως προς τους λόγους καταγγελίας της σύμβασης έμμισθης εντολής των δικηγόρων της , καθόσον αυτός (ανωτέρω Κανονισμός) τελεί σε υποδεέστερη ιεραρχική βαθμίδα, σε σχέση με την διάταξη του άρθρου 63 παρ.5 του ΝΔ 3026/1954, το οποίο, ως νόμος τυπικής ισχύος είναι ιεραρχικά ανώτερο, μη εφαρμοζομένης στην περίπτωση αυτή της διάταξης του άρθρου 7 παρ.2 του ν.1876/1990, με την οποία καθιερώνεται η αρχή της εύνοιας υπέρ των εργαζομένων, ως μη συμβιβαζομένης προς το δημόσιο χαρακτήρα του δικηγορικού λειτουργήματος. Το Εφετείο δε ως προς τα προεκτεθέντα, δέχθηκε ανελέγκτως τα εξής: Ο αναιρεσείων είναι δικηγόρος νόμιμα διορισμένος από ...,-1970 και έχει εγγραφεί στο Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών με αριθμό μητρώου ... , προήχθη σε δικηγόρο παρ'Εφέταις στις ...,-1974 και παρ'Αρείω Πάγω στις ...,-1981. Διετέλεσε επίσης, επιμελητής στο Σπουδαστήριο Αστικού και Αστικού Δικονομικού Δικαίου στο Τμήμα Νομικής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης στην Κομοτηνή κατά το χρονικό διάστημα από ...,-1975 έως και ...,-1979 και είναι διδάκτωρ της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Παρισίων. Η αναιρεσείουσα είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (ανώνυμη εταιρεία), ιδρύθηκε δυνάμει του Ν.1730/1987 μετά από συγχώνευση της που εγκρίθηκε με την υπ'αριθμ. Ι 4150/Ζ2/1020/20-5-1988 απόφαση του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβερνήσεως, σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ.5 του Ν.1730/1987, με σκοπό την οργάνωση, εκμετάλλευση και ανάπτυξη της κρατικής ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης, καθώς και τη συμβολή της στην ενημέρωση, μόρφωση και ψυχαγωγία του ελληνικού λαού. Με την υπ'αριθμ. 28/21.5.1988 εγκριτική απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της αναιρεσείουσας ο πρόεδρος αυτής συνήψε με τον αναιρεσίβλητο σύμβαση έμμισθου εντολής παροχής νομικών υπηρεσιών αορίστου χρόνου, δυνάμει της οποίας ο αναιρεσίβλητος προσελήφθη στη θέση του Νομικού Συμβούλου της αναιρεσείουσας και συνακόλουθα του Προϊσταμένου της Ενιαίας Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών αυτής, αντί μηνιαίας παγίας αντιμισθίας 228.000 δραχμών, που συμφωνήθηκε να ακολουθεί την αναπροσαρμογή του μισθού των Διευθυντών, Τομέων της αναιρεσείουσας πλέον των προβλεπομένων από το νόμο επιδομάτων εορτών, αποδοχών αδείας και επιδόματος αδείας. Επίσης, με την ως άνω σύμβαση συμφωνήθηκε με τον όρο 4 αυτής ότι καταγγελία της σύμβασης αυτής μπορεί να γίνει με απόφαση του Δ.Σ της , εφαρμοζομένων αναλογικά των όσων αναφέρονται στη διάταξη του άρθρου 51 παρ.11 του Γενικού Κανονισμού προσωπικού της για την περίπτωση καταγγελίας των δικηγόρων και των βοηθών νομικών συμβούλων της Νομικής Υπηρεσίας. Με τον Γενικό Κανονισμό Προσωπικό της αναιρεσείουσας, που εκδόθηκε κατ'εξουσιοδότηση των άρθρων 19 παρ.2 και 10 παρ.9 του Ν.1730/1987, εγκρίθηκε με την υπ'αριθμ. 8256/Ζ2/815/12.4.1989 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και δημοσιεύτηκε νόμιμα στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 283/20-4- 1989 ΤΒ') ορίστηκαν, μεταξύ των άλλων και τα ακόλουθα: Στο άρθρο 52 που τιτλοφορείται Νομικός Σύμβουλος-Δικηγόροι ότι: 1.Οι δικηγόροι που υπηρετούν στην αποτελούν τακτικό προσωπικό και συνδέονται με αυτήν με σχέση έμμισθης εντολής αορίστου χρόνου και υπάγονται στις διατάξεις του Ν.3026/1954 περί του κώδικος των δικηγόρων, όπως ισχύει κάθε φορά, στις λοιπές διατάξεις που ρυθμίζουν θέματα δικηγόρων και στις ακόλουθες διατάξεις του παρόντος κανονισμού 12. Οι δικηγόροι υπάγονται στον πειθαρχικό έλεγχο του αρμοδίου πειθαρχικού οργάνου του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών. 13. Καταγγελία της σύμβασης των δικηγόρων γίνεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της , μόνο: α. Όταν επιβληθεί σε βάρος τους από το αρμόδιο πειθαρχικό όργανο του Δ.Σ.Α η ποινή της προσωρινής παύσης από το δικηγορικό λειτουργήμα τουλάχιστον έξι (6) μηνών. Όταν αποδεδειγμένα και κατ'επανάληψη ο δικηγόρος αρνείται την παροχή των υπηρεσιών του ή απουσιάζει αδικαιολόγητα από τη Νομική Υπηρεσία της για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από ένα μήνα..... Από τις ως άνω διατάξεις του Γενικού

Κανονισμού Προσωπικού της αναιρεσεύουσας συνάγεται σαφώς ότι οι δικηγόροι, συμπεριλαμβανομένου και του Νομικού Συμβούλου, της εταιρείας αποτελούν τακτικό (μόνιμο) προσωπικό αυτής και η καταγγελία της συμβάσεως τους, τόσο των δικηγόρων όσο και του Νομικού Συμβούλου γίνεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΡΤ-ΑΕ και περιοριστικά μόνο για τους λόγους που περιέχονται στον ως άνω κανονισμό και προαναφέρθηκαν...ο ως άνω Γενικός Κανονισμός που ισχύει για το προσωπικό του εντολέα (εν προκειμένω της αναιρεσεύουσας) και ειδικότερα για τους δικηγόρους και το Νομικό Σύμβουλο, για τους οποίους μάλιστα υφίσταται ρητή πρόβλεψη, έχει ισχύ ουσιαστικού νόμου και μάλιστα φύσεως αναγκαστικού δικαίου και ως εκ τούτου κατισχύει κάθε άλλης γενικής διατάξεως. Από τα ως άνω παρέπεται ότι καταγγελία της συμβάσεως του Νομικού Συμβούλου είναι δυνατόν να γίνει με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της αναιρεσεύουσας και μόνον α) όταν επιβληθεί σε βάρος του από το αρμόδιο όργανο του Δ.Σ.Α η ποινή της προσωρινής παύσης από το δικηγορικό λειτούργημα τουλάχιστον έξι (6) μηνών, όπως αυτή ορίζεται ως ανωτέρω ποινή από το άρθρο 76 εδ.γ' του κώδικος περί δικηγόρων και όχι για άλλη πειθαρχική ποινή που προβλέπεται από το ίδιο ως άνω άρθρο και β) όταν αποδεδειγμένα και κατ'επανάληψη ο δικηγόρος και εν προκειμένω ο Νομικός Σύμβουλος (αφού στο άρθρο 14 του ΓΚΠ ορίζεται ότι όπου στο άρθρο αυτό αναφέρεται δικηγόρος αν δεν ορίζεται διαφορετικά, νοείται και ο Νομικός Σύμβουλος) αρνείται την παροχή των υπηρεσιών του ή απουσιάζει αδικαιολόγητα από τη Νομική Υπηρεσία της για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από ένα μήνα. Εξάλλου, και η από 1.6.1988 συναφθείσα μεταξύ των διαδίκων σύμβαση έμμισθης εντολής προέβλεπε ρητά ότι η καταγγελία της ως άνω συμβάσεως μπορεί να γίνει με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της αναιρεσεύουσας, εφαρμοζομένων αναλογικά των όσων αναφέρονται στη σχετική διάταξη του Γενικού Κανονισμού Προσωπικού για την περίπτωση καταγγελίας της συμβάσεως των δικηγόρων της Η αναιρεσεύουσα ισχυρίζεται ότι ο όρος 4 (περί καταγγελίας) της ένδικης συμβάσεως έμμισθης εντολής είναι άκυρος διότι : 1) σύμφωνα με τη διάταξη 3 του άρθρου 52 του Γενικού Κανονισμού Προσωπικού, κατά την ερμηνεία που αποδίδει σε αυτήν, δεν απαιτείται για την καταγγελία της συμβάσεως έμμισθης εντολής του Νομικού Συμβούλου καμία διαδικασία, όρος ή προϋπόθεση, ήτοι αυτή προβλέφθηκε ως αναπληρωτική και ισχύει ως ειδική και νεώτερη διάταξη της γενικής διατάξεως του 63 παρ.5 περ.4 του κώδικος περί δικηγόρων και ως εκ τούτου ο ένδικος όρος παραβιάζει την ως άνω διάταξη αναγκαστικού δικαίου περί αναπληρωτικών καταγγελιών, 2) με τον ένδικο όρο η καταγγελία της συμβάσεως του αναιρεσιβλήτου αποβαίνει αδύνατη αφού και οι δύο οι λόγοι που προβλέπονται στη διάταξη 13 του άρθρου 52 του ΓΚΠ εάν ήθελε υποθεθεί ότι αυτή ισχύει και για το Νομικό Σύμβουλο, μόνον υπό ακραίες και οριακές συνθήκες είναι δυνατόν να συντρέξουν και 3) ο ένδικος όρος δεσμεύει υπέρμετρα την ελευθερία της ως προς την άσκηση του δικαιώματος της καταγγελίας της συμβάσεως, κατ'άρθρον 179 του ΑΚ, δεδομένου ότι το δικαίωμα της αυτό δεν μπορεί να αποκλεισθεί με συμφωνία ούτε είναι δυνατόν να τεθούν ιδιαίτερα δεσμευτικές προϋποθέσεις που άγουν στην κατάλυση του. Οι ως άνω όμως ισχυρισμοί είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι, σε κάθε δε περίπτωση αλυσιτελείς. Και τούτο διότι, εν προκειμένω ο ένδικος όρος της συμβάσεως παραπέμπει αποκλειστικά και μόνο στις διατάξεις του τεθέντος μονομερώς από την αναιρεσεύουσα Γενικού Κανονισμού Προσωπικού, οι οποίες είναι σαφείς και δεν χρήζουν οποιασδήποτε ερμηνείας, είναι δε εξοπλισμένος με ισχύ ουσιαστικού νόμου και μάλιστα αναγκαστικής φύσεως, ο οποίος ως ειδικός κατισχύει κάθε άλλης γενικής διατάξεως νόμου. Σε κάθε περίπτωση δε, οι ισχυρισμοί αυτοί είναι αβάσιμοι, διότι όπως προκύπτει από τη διάταξη του άρθρου 63 παρ.5 του ν.δ 3026/1954, στο οποίο παραπέμπει εξάλλου και ο εν λόγω Γενικός Κανονισμός Προσωπικού της αναιρεσεύουσας, με τη διάταξη 1 του άρθρου 52, στην περίπτωση που για το προσωπικό του εντολέα ισχύει Κανονισμός, ο οποίος προβλέπει μόνιμη υπηρεσία του προσωπικού, η καταγγελία της σύμβασης έμμισθης εντολής δύναται να γίνει μόνο για σπουδαίο λόγο και συνεπώς η εγκυρότητα της δεν εξαρτάται από το γεγονός ότι στον κανονισμό προβλέπονται συγκεκριμένοι σπουδαίοι λόγοι για τους οποίους μπορεί να καταγγελθεί η σύμβαση. Τούτο δε σημαίνει, όπως προαναφέρθηκε ότι για τη λύση της συμβάσεως έμμισθης εντολής του Νομικού Συμβούλου της αναιρεσεύουσας είναι απαραίτητο να συντρέξουν μόνον οι σπουδαίοι λόγοι που προβλέπονται στο Γενικό Κανονισμό Προσωπικού αυτής και ουδεμία ακυρότητα του όρου της επίδικης συμβάσεως συντρέχει εν

προκειμένω αφού σε αυτήν ουδέν διαφορετικό συμφωνήθηκε από αυτά που προβλέπονται από το Γενικό Κανονισμό Προσωπικού της εργοδότης εταιρείας. Κατ'ακολουθίαν των ανωτέρω, οι ισχυρισμοί της αναιρεσείουσας περί ακυρότητας του όρου της συμβάσεως που αφορά την καταγγελία αυτής είναι απορριπτέοι, ενώ, επίσης, και οι επικαλούμενοι από αυτήν λοιποί σπουδαίοι λόγοι, πλην εκείνων που αναφέρονται στον ΓΚΠ, ουδεμία έννομη επιρροή ασκούν στην προκειμένη διαφορά και ως εκ τούτου παρέλκει η έρευνα τους. Εξάλλου και ο ισχυρισμός της αναιρεσείουσας ότι ο παραπάνω Γενικός Κανονισμός Προσωπικού της δεν μπορεί να υπερισχύσει σε καμία περίπτωση διατάξεως τυπικού νόμου δηλαδή του άρθρου 63 παρ.5 στοιχ.δ'εδ.β' του Κώδικα περί δικηγόρων που ορίζει ότι σε περίπτωση καθήν δια το προσωπικό του εντολέως ισχύει Κανονισμός προβλέπων μόνιμο υπηρεσία τούτου ή παρά του εντολέως καταγγελία δύναται να γίνει μόνο δια σπουδαίον λόγον, όπως προαναφέρθηκε, διότι ο τυπικός νόμος (εν προκειμένω ο Κώδικας των δικηγόρων) θεωρείται πηγή δικαίου ανώτερης τυπικής ισχύος και υπερισχύει αντίθετης διάταξης του παραπάνω Κανονισμού, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος στην συγκεκριμένη υπόθεση, καθόσον η αρχή της εύνοιας υπέρ των εργαζομένων που εφαρμόζεται κατά τα αναφερόμενα στη μείζονα σκέψη και στη σχέση περισσοτέρων πηγών διαφορετικής ιεραρχικής βαθμίδας ισχύει και στην ένδικη περίπτωση εφόσον περιέχονται ευνοϊκότεροι όροι σχετικά με την καταγγελία τόσο στην ατομική σύμβαση εργασίας του αναιρεσίβλητου όσο και στον Κανονισμό Προσωπικού της αναιρεσείουσας απ'εκείνους που απαιτεί η διάταξη του άρθρου 63 παρ.5 εδ.β' στοιχ.4 του Κώδικα περί Δικηγόρων. Περαιτέρω από τα ίδια ως άνω αποδεικτικά στοιχεία προέκυψε ότι ο αναιρεσίβλητος από την πρόσληψη του από την αναιρεσείουσα αφιέρωσε ολόκληρη την επαγγελματική του δραστηριότητα στη διαχείριση των νομικών υποθέσεων της, ο όγκος των οποίων, σχετιζόμενος με θέματα ιδίως πνευματικής ιδιοκτησίας και δικαίου ραδιοφωνίας και τηλεόρασης τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, ήταν ιδιαίτερα σημαντικός, τόσο ποσοτικώς όσο και ποιοτικώς. Στα πλαίσια των καθηκόντων του οργάνωσε με επιτυχία τη νομική υπηρεσία της αναιρεσείουσας και συνέβαλε αποφασιστικά, λόγω και του πλήθους των ουσιαστικών και τυπικών του προσόντων (όπως προαναφέρθηκε είναι κάτοχος διδακτορικού διπλώματος του Πανεπιστημίου Παρισίων και διετέλεσε επιμελητής στο Σπουδαστήριο Αστικού και Αστικού Δικονομικού Δικαίου στο Τμήμα Νομικής του Πανεπιστημίου Θράκης) στην προώθηση του σκοπού της αναιρεσείουσας παρέχοντας σε συνεργασία με τους λοιπούς συναδέλφους του δικηγόρους ασφαλή και αποτελεσματική νομική υποστήριξη σχεδόν σε όλο το πλέγμα των πρωτοβουλιών και δραστηριοτήτων της αναιρεσείουσας ως και των σχέσεων της με τρίτους. Η πολύχρονη εμπειρία του στο χώρο της δικηγορίας, η επιστημονική του κατάρτιση και η βαθιά του γνώση σε όλα τα νομικά ζητήματα της ραδιοτηλεόρασης στην Ευρωπαϊκή Ένωση είχαν σαν αποτέλεσμα η αναιρεσείουσα, παρά το γεγονός ότι εκπροσωπούσε μια μικρή χώρα στην Ευρώπη, να εκλέγεται για τρεις συνεχείς τετραετείς θητείες (1996-2008) στη θέση του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της E.B.U (Ευρωπαϊκής Ένωσης Ραδιοφωνίας και Τηλεόρασης) και ιδιότητα που επιφυλασσόταν μόνο για τις πέντε μεγαλύτερες χώρες. Συνέβαλε ουσιαστικά ώστε να ανταπεξέλθει η στην αντιμετώπιση δύσκολων προκλήσεως, που αφορούσαν σημαντικά αθλητικά γεγονότα για τη χώρα, όπως οι διαπραγματεύσεις για την απόκτηση από την των δικαιωμάτων τηλεοπτικής μετάδοσης των αγώνων του Παγκοσμίου Κυπέλλου Ποδοσφαίρου του 2002 και 2006, πρόσθετες συμφωνίες στις οποίες προέβη η αναιρεσείουσα με την Αθήνα 2004 σχετικά με τους Ολυμπιακούς Αγώνες καθώς και η εφαρμογή των κανονισμών της E.B.U που είχε αποκτήσει από τη Δ.Ο.Ε. τα σχετικά δικαιώματα, ενώ δημιούργησε ένα σταθερό και απόλυτα νόμιμο πλαίσιο μετάδοσης από την κρατική ραδιοτηλεόραση των δημοτικών εκλογών του 2002 και των βουλευτικών εκλογών του 2004.....Από το 1989 έως και το 2005, ο αναιρεσίβλητος συνεργάστηκε με τρόπο ιδιαίτερα παραγωγικό με όλους τους Προέδρους που προέρχονταν τόσο από τη όσο και από τοενώ επί δεκαπέντε χρόνια είχε την ευθύνη της αντιμετώπισης και του χειρισμού όλων των νομικών υποθέσεων της όχι μόνο στη Θεσσαλονίκη αλλά και στην ευρύτερη περιοχή της Γενικής Διεύθυνσης Βορείου Ελλάδος.....Η ευσυνειδησία, η άκρα επιμέλεια. Η επιστημονική δεξιοτέχνητα και το πνεύμα συνεργασίας που είχε ως αποτέλεσμα να αποσπάσει την εκτίμηση σχεδόν όλων των διοικήσεων της και συνέβαλε, στο μέτρο που του αναλογούσε, ήτοι με τις εισηγήσεις του προς το Διοικητικό Συμβούλιο της

εργοδότης εταιρείας, στην κατάρτιση συμβάσεων της τελευταίας με τους Οργανισμούς Συλλογικής Διαχείρισης πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων των καλλιτεχνών με εξαίρεση την Α.Ε.Π.Ι, με την οποία η ΕΡΤ οδηγήθηκε σε μακροχρόνια δικαστική διένεξη.....Και ενώ έτσι εξελισσόταν η σχέση της έμμισθης εντολής μεταξύ των διαδίκων, ο Πρόεδρος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, ..., με το υπ'αριθμ. πρωτ....., έγγραφο του προς τον Πρόεδρο της αναιρεσείουσας, ζήτησε την απόσπαση του αναιρεσιβλήτου στην ως άνω Υπηρεσία για χρονική, περίοδο δύο (2) ετών, λόγω των γνώσεων και της εμπειρίας του στην αντιμετώπιση νομικών θεμάτων τόσο στο εσωτερικό της χώρας όσο και στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης την οποία απέκτησε και λόγω του γεγονότος ότι η σύζυγος του είναι αρχιτέκτονας και ενεργό μέλος του ΤΕΕ.....Στη συνέχεια ο Γενικός Διευθυντής Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών της αναιρεσείουσας, ..., εισηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο της την απόσπαση του αναιρεσιβλήτου στο Τ.Ε.Ε καθ'υπέρβαση μάλιστα, του προβλεπομένου ποσοστού. Ακολουθώντας, το Διοικητικό Συμβούλιο της αναιρεσείουσας με την υπ'αριθμ....., απόφαση του αποφάσισε την απόσπαση του αναιρεσιβλήτου στην ως άνω Υπηρεσία με την οποία μάλιστα ορίστηκε ότι η μισθοδοσία του αναιρεσιβλήτου θα βαρύνει την ίδια. Έκτοτε, ήτοι από 11-1-2005 ο αναιρεσιβλήτος προσέφερε τις υπηρεσίες του ανελλιπώς στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, μέχρι και τον Απρίλιο του ν.2005, οπότε με την υπ'αριθμ....., απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της αναιρεσείουσας ανακλήθηκε η απόσπασή του.Καθ'όλο το ανωτέρω χρονικό διάστημα, ο αναιρεσιβλήτος πραγματοποίησε στα πλαίσια των καθηκόντων του πολλές συσκέψεις με διευθυντικά στελέχη του Τ.Ε.Ε και υπηρεσιακούς παράγοντες, που απέβλεπαν όχι μόνο στην ενημέρωσή του, αλλά και στη συγκέντρωση και ταξινόμηση των νομικών θεμάτων πρώτης προτεραιότητας που απασχολούσαν διάφορους κλάδους της υπηρεσίας αυτής. Ο αναιρεσιβλήτος ασχολήθηκε, αμέσως μετά την απόσπαση του, με ειδικά ευρωπαϊκά θέματα των μηχανικών, ενόψει και των πρωτοβουλιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την προώθηση σχετικών Οδηγιών αναφορικά με τα επαγγελματικά δικαιώματα των μηχανικών. Επίσης, πραγματοποίησε ειδικές συνεργασίες με τους προϊσταμένους των διαφόρων υπηρεσιών του Τ.Ε.Ε το Νομικό Σύμβουλο αυτής για θέματα αναδιοργάνωσης της Νομικής Υπηρεσίας καθώς και με την Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Επαγγελματικής Ανάπτυξης και του Γραφείου Επαγγελματικών Θεμάτων προκειμένου να αντιμετωπισθούν και τα προβλήματα που είχαν προκύψει από προσφυγές Ελλήνων μηχανικών πτυχιούχων ξένων Πανεπιστημίων στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Έλαβε μέρος σε συσκέψεις καθώς και σε δύο συνεδριάσεις του Νομικού Συμβουλίου του Τ.Ε.Ε., στις οποίες συζητήθηκαν διάφορα μείζονος σημασίας νομικά θέματα που απασχολούσαν την ανωτέρω υπηρεσία, μεταξύ των οποίων και το θέμα της πειθαρχικής διαδικασίας.....Αμέσως μετά την ανάκληση της απόσπασης του αναιρεσιβλήτου από το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος, το Διοικητικό Συμβούλιο της αναιρεσείουσας με την υπ'αριθμ....., απόφαση του κατάγγειλε με έγγραφο της, που κοινοποιήθηκε σε αυτόν την 25-4-2005, τη σύμβαση έμμισθης εντολής του αναιρεσιβλήτου για το σπουδαίο λόγο, όπως διατυπώθηκε στο εν λόγω έγγραφο, και του κατέβαλε το ποσό των 140.045,02 ευρώ ως αποζημίωση απολύσεως. Η ανωτέρω καταγγελία έγινε χωρίς να συντρέχει σπουδαίος λόγος συνιστάμενος αποκλειστικά και μόνον α) στην επιβολή από πειθαρχικό όργανο του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών ως πειθαρχικής ποινής της προσωρινής παύσης από το δικηγορικό λειτούργημα τουλάχιστον έξι (6) μηνών, αφού ουδεμία τέτοια ποινή επιβλήθηκε στον αναιρεσιβλήτο, ούτε και η αναιρεσείουσα επικαλείται τέτοιο λόγο και β) στην αποδεδειγμένη και κατ'επανάληψη άρνηση του αναιρεσιβλήτου να παρέχει τις υπηρεσίες του ή στην αδικαιολόγητη απουσία του από τη Νομική Υπηρεσία της αναιρεσείουσας για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από έναν μήνα, αφού τέτοιο γεγονός δεν συνέτρεξε εν προκειμένω. Βέβαια, η αναιρεσείουσα ισχυρίζεται ότι λόγω των προβλημάτων που είχαν δημιουργηθεί με την Α.Ε.Π.Ι. εξαιτίας της νομικής άποψης που ακολουθούσε ο αναιρεσιβλήτος και της αντιδεδοντολογικής συμπεριφοράς του να κατέχει τη θέση του αντιπροέδρου του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Ο.Π.Ι), που επόπτευε και τον ανωτέρω οργανισμό, αλλά και της διένεξης που είχε προκύψει τα τελευταία χρόνια με έναν εκ των δικηγόρων της Νομικής Υπηρεσίας, ο αναιρεσιβλήτος αναγνώρισε την αδυναμία συνεργασίας με την εταιρεία και υπέδειξε ο ίδιος την αποχώρησή του από αυτήν, σε κάθε περίπτωση δεν απουσίασε αδικαιολόγητα από την Νομική Υπηρεσία από τα τέλη Δεκεμβρίου 2004 μέχρι και την

καταγγελία της σύμβασης. Οι ως άνω όμως ισχυρισμοί είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι. Και τούτο, διότι, ανεξαρτήτως της βασιμότητας ή μη των προβλημάτων που κατά την αναιρεσείουσα είχαν προκύψει από την εν γένει συμπεριφορά του αναιρεσίβλητου, από κανένα αποδεικτικό στοιχείο δεν προέκυψε με βεβαιότητα ότι ο αναιρεσίβλητος υπέδειξε ο ίδιος την αποχώρηση του....Τα ως άνω δε υποστηριζόμενα από την αναιρεσείουσα αναιρούνται πλήρως και από το προαναφερόμενο με αριθμό πρωτ. ...,έγγραφο του Προέδρου του Τ.Ε.Ε., από το οποίο σαφώς προκύπτει ότι η ανωτέρω Υπηρεσία ζήτησε την απόσπαση του αναιρεσιβλήτου και μάλιστα μόνο για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών. Επίσης, δεν αποδείχθηκε ότι ο αναιρεσίβλητος αρνήθηκε κατ'επανάληψη να παρέχει τις υπηρεσίες του στην αναιρεσείουσα ή ότι αυτός απουσίασε αδικαιολόγητα από τη Νομική Υπηρεσία για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από ένα μήνα, όπως αυτή αβασίμως διατείνεται. Αντιθέτως, προέκυψε ότι ο αναιρεσίβλητος απουσίασε από τη Νομική Υπηρεσία εντελώς δικαιολογημένα κατά το χρονικό διάστημα από 20 Δεκεμβρίου 2004 έως και 10 Ιανουαρίου 2005, κάνοντας χρήση του υπολοίπου της κανονικής αδείας του έτους 2003 (για οκτώ ημέρες) και του έτους 2004 (για έξι ημέρες), ορίζοντας μάλιστα και αναπληρώτρια Νομικό Σύμβουλο, έκτοτε δε (από 11-1-2005) προσέφερε νομίμως τις υπηρεσίες του στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, σύμφωνα και με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της αναιρεσείουσας...Όσα δε αποδείχθηκαν παραπάνω ενισχύονται και από το γεγονός ότι η αναιρεσείουσα δύο μόλις ημέρες μετά την απόσπαση του αναιρεσιβλήτου στο Τ.Ε.Ε. προσέλαβε με την υπ'αριθμ...., απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της τον ..., ως Ειδικό Νομικό Σύμβουλο, τον οποίο τοποθέτησε ως Νομικό Σύμβουλο της, ολίγες ημέρες μετά την καταγγελία της συμβάσεως του αναιρεσιβλήτου...Εν όψει των άνω αποδειχθέντων το Δικαστήριο κρίνει ότι η καταγγελία της συμβάσεως έμμισθης εντολής του αναιρεσιβλήτου έγινε παράνομα, καταχρηστικά και κατά παράβαση του Γενικού Κανονισμού Προσωπικού της αναιρεσείουσας και μηδεμίαν απολύτως σχέση έχουσα με τον τρόπο άσκησης των καθηκόντων αυτού ως νομικού συμβούλου της αναιρεσείουσας ανωνύμου εταιρίας, εκφεύγει δε των αρχών, των ορίων και των φραγμών που θέτει το άρθρο 281 ΑΚ και ως εκ τούτου αυτή (καταγγελία) είναι άκυρη. Τούτο έχει ως συνέπεια ότι δεν επήλθε ποτέ η λύση της συμβάσεως (άρθρο 174 και 180 ΑΚ) και η αναιρεσείουσα, ως εργοδότη, περιήλθε σε υπερημερία περί την αποδοχή των νομίμως και κατά τον προσήκοντα τρόπο προσφερομένων υπηρεσιών του αναιρεσίβλητου και υποχρεούται να του καταβάλει τους μισθούς υπερημερίας του ως να ειργάζετο πράγματι (άρθρο 656 ΑΚ)...Περαιτέρω, η αναιρεσείουσα με δήλωση του πληρεξουσίου δικηγόρου της που καταχωρήθηκε στα πρακτικά συνεδρίασης του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου και επαναφέρει με σχετικό λόγο έφεσης, πρότεινε την ένσταση της καταχρηστικής ασκήσεως του δικαιώματος του αναιρεσιβλήτου ως προς τη λήψη από αυτόν των αποδοχών υπερημερίας, ισχυριζόμενη ότι ο αναιρεσίβλητος με τη συμπεριφορά του που αφορούσε α)τη νομική διαχείριση από μέρους του της νομικής διένεξης με την ΑΕΠΙ, β)την πλημμελή οργάνωση της νομικής υπηρεσίας της εταιρείας και τις σχέσεις του με τους λοιπούς δικηγόρους, γ)την αντιδεοντολογική συμμετοχή του στον Οργανισμό Πνευματικής Ιδιοκτησίας και στην Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού και δ)την παντελή αδιαφορία του κατά τα τέλη του 2004 και τις αρχές του 2005 σχετικά με τα θέματα της Νομικής Υπηρεσίας, δημιούργησε κλίμα έλλειψης πνεύματος συνεργασίας με την αναιρεσείουσα και προκάλεσε κλονισμό της εμπιστοσύνης της προς αυτόν....Από τα ίδια δε αποδεικτικά μέσα και σε σχέση με τον ανωτέρω ισχυρισμό προέκυψαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Η Ελληνική Εταιρεία προς Προστασία της Πνευματικής Ιδιοκτησίας ΑΕ (ΑΕΠΙ) που είναι ένας Οργανισμός Συλλογικής Διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων των πνευματικών δημιουργών (συνθετών, στιχουργών) και δικαιούχων μουσικών έργων και εκπροσωπεί σχεδόν το σύνολο του ελληνικού και ξένου ρεπερτορίου, είχε καταρτίσει με τους δικαιούχους της αναιρεσείουσας ΕΡΤ και ΕΡΤ-2 αντίστοιχα, που είχαν τότε το μονοπώλιο στην τηλεόραση, τις από 28-9-1981 και 6-12-1985 συμβάσεις, δυνάμει των οποίων η αναιρεσείουσα έκανε χρήση του ελληνικού και ξένου ρεπερτορίου που εκπροσωπούσε η ΑΕΠΙ καταβάλλοντας την αντίστοιχη συμφωνηθείσα αμοιβή. Μετά την έκδοση του Ν.2121/1993 περί πνευματικής ιδιοκτησίας, συγγενικών δικαιωμάτων και πολιτιστικών θεμάτων η αναιρεσείουσα αμφισβήτησε αφενός μεν το δικαίωμα της ΑΕΠΙ να εισπράττει για λογαριασμό των μελών της τα σχετικά δικαιώματα στο ύψος που είχε συμφωνηθεί, θεωρώντας ότι οι συναφθείσες ως άνω συμβάσεις

είχαν εξελιχθεί σε πολύ επιβαρυντική οικονομικά για την συμφωνία, ενόψει της εμφανίσεως των ιδιωτικών καναλιών, του ανταγωνισμού που είχε δημιουργηθεί και της συνακόλουθης μείωσης των εσόδων της ΕΡΤ από τις διαφημίσεις, αφετέρου δε την ισχύ υπό το νέο ως άνω νομοθετικό καθεστώς των προϋφισταμένων συμβάσεων σε σχέση με τη νομιμότητα λειτουργίας του εν λόγω Οργανισμού. Τότε ο αναιρεσίβλητος υπό την ιδιότητα του ως Προϊσταμένου της Νομικής Υπηρεσίας εισηγήθηκε να αναδιαπραγματευθεί η την ασύμφορη, κατά την άποψη της τότε διοικήσεως, σύμβαση με την ΑΕΠΙ, η οποία όμως δεν δέχθηκε, εμμένοντας στις απόψεις της... Οι διαπραγματεύσεις με την ΑΕΠΙ αλλά και με όλους τους Οργανισμούς Συλλογικής διαχείρισης γίνονταν πάντα σε επίπεδο υπηρεσιακό με τη συμμετοχή και άλλων υπηρεσιακών παραγόντων των αρμοδίων υπηρεσιών της αναιρεσείουσας (οικοομικών και προγράμματος) και δικηγόρων της Νομικής Υπηρεσίας της, οι οποίοι από κοινού εισηγούνταν προς τη διοίκηση τους όρους που θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο της εκάστοτε συμβάσεως. Η τελική απόφαση για τους όρους της κατάρτισης των συμβάσεων και της στρατηγικής που θα ακολουθούσε η εταιρεία λαμβάνονταν πάντοτε από το Γενικό Διευθυντή Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών και στη συνέχεια από τον Πρόεδρο που εισηγείτο σχετικά στο Συμβούλιο Διεύθυνσης της εταιρείας... Μετά την αποτυχία των διαπραγματεύσεων με την ΑΕΠΙ που πολλές φορές έγιναν με πρωτοβουλία του αναιρεσιβλήτου...η αναιρεσείουσα τελικά κατήγγειλε τις ως άνω συμβάσεις το έτος 1997, καταβάλλοντας στο ΤΠΔΑ μειωμένα δικαιώματα, με αποτέλεσμα η ΑΕΠΙ να ασκήσει σωρεία αγωγών κατά της αναιρεσείουσας και μηνύσεων σε βάρος των υπευθύνων της εταιρείας...Από τις ως άνω αγωγές εκδικάσθηκαν οι δύο πρώτες, επί των οποίων εκδόθηκε η με αριθμό 8961/1999 προδικαστική απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και ακολούθως η με αριθμό 3197/2004 οριστική απόφαση του ίδιου ως άνω Δικαστηρίου, η οποία απέρριψε τους νομικούς ισχυρισμούς της αναιρεσείουσας και ανεγνώρισε την οφειλή της προς την ΑΕΠΙ, ποσού 1.563.33,72 ευρώ, καταδικάζοντας την και στη δικαστική δαπάνη. Επιπρόσθετα δε, η αναιρεσείουσα είχε ασκήσει κατά της ΑΕΠΙ ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και την από 27-4-1998 αγωγή, με το ίδιο ως άνω νομικό πλαίσιο, η οποία απορρίφθηκε ως μη νόμιμη με την υπ'αριθμ.8901/1999 απόφαση του ίδιου Δικαστηρίου. Κατά των ως άνω οριστικών αποφάσεων ασκήθηκαν εφέσεις από την Νομική Υπηρεσία της αναιρεσείουσας, οι οποίες όμως, ουδέποτε συζητήθηκαν, αφού τελικά η αναιρεσείουσα, υπό την Προεδρία νέου Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου, την 7-4-2005, συνήψε δύο νέες συμβάσεις με τις οποίες συμφωνήθηκαν α)ότι το οφειλόμενο ποσόν για το χρονικό διάστημα από 1-1-1995 έως και 30-6-2004 περιορίζεται στο ποσόν των 2.900.000 ευρώ και θα εξοφληθεί σε 36 ισόποσες μηνιαίες δόσεις και β) ότι για τα δικαιώματα από 1-7-2004 έως 30-6-2010 θα καταβάλλεται ετησίως ένα ελάχιστο ποσόν 650.000 ευρώ...Με βάση τα δεδομένα αυτά, ιδίως δε του αρνητικού κλίματος που δημιουργήθηκε στις σχέσεις της αναιρεσείουσας με την ΑΕΠΙ, λόγω της μακροχρόνιας αυτής δικαστικής διένεξης...και της επωφελούς η μη για την ΕΡΤ ως άνω συμφωνίας...η συμπεριφορά του αναιρεσιβλήτου και ήθελε κριθεί ότι ακολούθησε λανθασμένους νομικούς χειρισμούς στην ως άνω διένεξη της αναιρεσείουσας με την ΑΕΠΙ (αφού οι νομικοί ισχυρισμοί της αναιρεσείουσας δεν κρίθηκαν αμετάκλητα) κατά αντικειμενική κρίση δεν ήταν αντίθετη με την καλή πίστη και τα χρηστά ήθη. Τούτο δε διότι είναι φανερό, από τα ως άνω αποδειχθέντα, οι νομικές του εισηγήσεις προς τις εκάστοτε διοικήσεις της ΕΡΤ, οι οποίες αποκλειστικά και μόνο είχαν την τελική διαχείριση του εν λόγω θέματος, είχαν ως σκοπό να προστατεύσουν τα οικονομικά συμφέροντα της εταιρείας. Στο παραπάνω δε συνηγορεί και το γεγονός ότι όλες οι διοικήσεις της αναιρεσείουσας κατά το χρονικό διάστημα από το έτος 1993 έως και το έτος 2004 θεωρούσαν τις υφιστάμενες συμβάσεις με την ΑΕΠΙ λεόντιες και οικονομικά ασύμφωρες και τις απαιτήσεις της εξωπραγματικές... Εξάλλου, ο αναιρεσίβλητος, όπως αποδείχθηκε, έκανε μεγάλες προσπάθειες για την εξεύρεση κοινά αποδεκτής λύσεως για την υπογραφή νέας συμβάσεως μεταξύ και ΑΕΠΙ καθ'όλο το χρονικό διάστημα που διετέλεσε Προϊστάμενος της Νομικής Υπηρεσίας...Επιπροσθέτως δε, πρέπει να σημειωθεί ότι την ίδια νομική άποψη που είχε ο αναιρεσίβλητος σχετικά με το εν λόγω θέμα και ακολούθησαν και όλες οι διοικήσεις της κατά τα έτη 1993 έως 2004, στις οποίες ενίοτε προϊστατο δικηγόρος...είχε εκφράσει ρητώς τόσον ο τομέας Πνευματικής Ιδιοκτησίας της αναιρεσείουσας...όσον και ο Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας (ΟΠΙ),εποπτεύουσα κατά νόμο

αρχή των Οργανισμών Συλλογικής Διαχείρισης, ο οποίος με σχετικό έγγραφο του τότε Προέδρου του, καθηγητού ..., υιοθετούσε την άποψη ότι η νομιμότητα της λειτουργίας ενός οργανισμού συλλογικής διαχείρισης προϋποθέτει τη χορήγηση σχετικής άδειας από το Υπουργείο Πολιτισμού...Επομένως, από τα ως άνω εκτεθέντα, δεν μπορεί να συναχθεί, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, ότι από υπαιτιότητα του αναιρεσιβλήτου, κλονίσθηκε η εμπιστοσύνη της αναιρεσείουσας στο πρόσωπό του μόλις το 2005, ενώ η διένεξη των προηγηθεισών διοικήσεων της με την ΑΕΠΙ είχε ξεκινήσει από το έτος 1993...Περαιτέρω, από τα ίδια αποδεικτικά στοιχεία δεν προέκυψε πλημμελής οργάνωση της Νομικής Υπηρεσίας από τον αναιρεσίβλητο. Ειδικότερα αποδείχθηκε ότι ο αναιρεσίβλητος καθ'όλη τη μακρά θητεία του στη θέση του Προϊσταμένου της Νομικής Υπηρεσίας είχε αгаστή συνεργασία με το σύνολο σχεδόν των δικηγόρων της υπηρεσίας αυτής αλλά και με τους δικηγόρους που απασχολούνταν στον αντίστοιχο τομέα της Θεσσαλονίκης αλλά και της ευρύτερης περιοχής της Γενικής Διεύθυνσης της Βορείου Ελλάδος...με εξαίρεση το δικηγόρο Δ1, ο οποίος κατά την άποψη του αναιρεσιβλήτου, ασκούσε πλημμελώς τα καθήκοντά του, με αποτέλεσμα τη μετακίνησή του από τον Τομέα Πνευματικής Ιδιοκτησίας στον Τομέα Γενικών Υποθέσεων της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών. Έκτοτε δημιουργήθηκαν προστριβές μεταξύ των δύο δικηγόρων και ο Δ1 τελικά προσέφυγε στο Πειθαρχικό Συμβούλιο του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών με αναφορές του προς τον αναιρεσίβλητο και η υπόθεση εκκρεμεί μέχρι σήμερα...Από τα ως άνω αποδειχθέντα, προκύπτει ότι το εν λόγω περιστατικό ήταν μεμονωμένο και δεν μπορεί να αποτελέσει κριτήριο για πλημμελή οργάνωση και λειτουργία εν γένει της Νομικής Υπηρεσίας εκ μέρους του αναιρεσίβλητου. Επίσης δεν αποδείχθηκε ότι η συμμετοχή του τελευταίου στον Οργανισμό Πνευματικής Ιδιοκτησίας δημιούργησε προβλήματα στην αναιρεσείουσα γενικότερα ή και στις σχέσεις της με την ΑΕΠΙ, όπως αυτή αβασίμως διατείνεται. Βέβαια η αναιρεσείουσα προσκομίζει την υπ'αριθμ.2177/2003 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, από την οποία προκύπτει ότι σε δίκη κατά της ΑΕΠΙ για λογαριασμό του ΟΠΙ παραστάθηκαν οι έμμισθοι δικηγόροι της ..., και ..., το ως άνω δε γεγονός, ισχυρίζεται, ότι επέτεινε την όξυνση των ήδη τεταμένων σχέσεων της με την ΑΕΠΙ και συνιστά αντιδεδοντολογική συμπεριφορά του αναιρεσίβλητου, η οποία μάλιστα γινόταν αντικείμενο δυσμενών δημοσιογραφικών σχολίων, όπως αυτό προκύπτει από τα προσκομιζόμενα από αυτήν δημοσιεύματα εφημερίδων. Οι ως άνω ισχυρισμοί όμως είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι. Και τούτο διότι, στην προαναφερόμενη δίκη παραστάθηκαν οι εν λόγω δικηγόροι, στα πλαίσια άσκησης ατομικής δικηγορίας, ως είχαν δικαίωμα, και όχι ο ίδιος ο αναιρεσίβλητος ή έστω υπό την παρότρυνση αυτού, αφού από κανένα στοιχείο δεν αποδείχθηκε κάτι σχετικό. Όσον αφορά δε στα προσκομιζόμενα δημοσιεύματα, σε αυτά ουδεμία σύνδεση του ονόματός του γίνεται με την ΑΕΠΙ λόγω της συμμετοχής του στον ΟΠΙ και στην Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού, που θα μπορούσε ίσως να οξύνει τις σχέσεις της αναιρεσείουσας με αυτή, γεγονός το οποίο σε κάθε περίπτωση, δεν αναφέρουν ούτε και οι επιμελεία αυτής εξετασθέντες μάρτυρες. Κατόπιν αυτών, η προβαλλομένη από την αναιρεσείουσα ένσταση καταχρηστικής άσκησης δικαιώματος του αναιρεσιβλήτου ως προς την αξίωση του περί καταβολής των μισθών υπερημερίας πρέπει να απορριφθεί ως κατ'ουσίαν αβάσιμη. Με βάση τις προαναφερθείσες παραδοχές της προσβαλλομένης απόφασης προέκυψε ότι το Εφετείο δεν δέχθηκε την ύπαρξη σπουδαίου λόγου υπό την έννοια του κλονισμού της εμπιστοσύνης της αναιρεσείουσας προς το πρόσωπο του αναιρεσιβλήτου, ως δικηγόρου της, αφού απέρριψε την υπ'αυτής προβληθείσα ένσταση καταχρηστικής άσκησης του δικαιώματος του αναιρεσιβλήτου, στην οποία περιέχονταν ο ως άνω ισχυρισμός, ως κατ'ουσίαν αβάσιμη, με συνέπεια οι ανωτέρω λόγοι αναιρέσεως, πρώτος κατά το δεύτερο μέρος του και δεύτερος, με το προεκτεθέν περιεχόμενο είναι απορριπτέοι ως αλυσιτελείς.

Επειδή, κατά τις διατάξεις των άρθρων 556 παρ.1 και 578 Κ.Πολ.Δικ. για την άσκηση αναιρέσεως απαιτείται έννομο συμφέρον, η ύπαρξη του οποίου κρίνεται από την προσβαλλομένη απόφαση κατά τη γενική διάταξη του άρθρου 68 Κ.Πολ.Δικ.Ο διάδικός δεν έχει έννομο συμφέρον να προσβάλλει την απόφαση με αναιρέση, όταν επικαλείται την κρίση του δικαστηρίου της ουσίας σε ζητήματα που κρίθηκαν χωρίς ανάγκη πλεοναστικώς και όλως παρέργως, ως προς τα οποία, μη στηρίζοντα το διατακτικό αυτής, δεν παράγεται δεδικασμένο. Στην προκειμένη περίπτωση, με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, από τους αριθμούς 1 και 19 του άρθρου 559 Κ.Πολ.Δικ., προβάλλεται ευθεία

και εκ πλαγίου παραβίαση των ουσιαστικού δικαίου διατάξεων των άρθρων 51 παρ.3 του Γ.Κ.Π της αναιρεσιούσας και 281 ΑΚ, με τη μορφή των αντιφατικών αιτιολογιών της προσβαλλομένης απόφασης, επειδή το Εφετείο δέχθηκε με αυτή σωρευτικώς ότι η καταγγελία της έμμισθης εντολής του αναιρεσιβλήτου ήταν άκυρη, ως γενόμενη χωρίς τη συνδρομή κάποιου από τους περιοριστικά προβλεπομένους από τον ως άνω Γ.Κ.Π αυτής (αναιρεσιούσας) ως σπουδαίους λόγους, και κατά τρόπο αντίθετο προς τη διάταξη του άρθρου 281 Α.Κ. Η κρίση όμως αυτή του Εφετείου είναι πλεοναστική και δεν στηρίζει το διατακτικό της προσβαλλομένης απόφασης, το οποίο επαρκώς στηρίζεται στην κρίση ότι η προαναφερθείσα καταγγελία της σύμβασης της έμμισθης εντολής του αναιρεσιβλήτου ήταν άκυρη ως γενόμενη χωρίς τη συνδρομή κάποιου από τους αναφερόμενους στον πιο πάνω Γ.Κ.Π της αναιρεσιούσας σπουδαίους λόγους. Επομένως ο λόγος αυτός αναιρέσεως, και ως προς τις δύο αιτιάσεις του, ασκείται χωρίς έννομο συμφέρον και είναι γι'αυτό απορριπτέος ως απαράδεκτος.

Επειδή κατά το άρθρο 562 παρ. 2 του Κ.Πολ.Δ., είναι απαράδεκτος λόγος αναιρέσεως που στηρίζεται σε ισχυρισμό, ο οποίος δεν προτάθηκε νόμιμα στο δικαστήριο της ουσίας, εκτός αν πρόκειται α) για παράβαση που δεν μπορεί να προβληθεί στο δικαστήριο της ουσίας, β) για σφάλμα που προκύπτει από την ίδια την απόφαση, γ) για ισχυρισμό που αφορά τη δημόσια τάξη. Η διάταξη αυτή αποτελεί εκδήλωση της αρχής ότι ο Άρειος Πάγος ελέγχει την νομιμότητα της προσβαλλόμενης αποφάσεως, με βάση τα πραγματικά γεγονότα και τους ισχυρισμούς που τέθηκαν υπόψη του δικαστηρίου από τους διαδίκους. Εξάλλου από τα άρθρα 591 παρ. 1β, 666 παρ. 1, 115 παρ. 3 και 256 παρ. 1δ' του Κ.Πολ.Δ. προκύπτει ότι στην διαδικασία των άρθρων 677 έως 681 Κ.Πολ.Δικ., κατά την οποία δεν είναι υποχρεωτική η κατάθεση προτάσεων ενώπιον του μονομελούς πρωτοδικείου, οι διάδικοι οφείλουν να προτείνουν όλους τους αυτοτελείς πραγματικούς ισχυρισμούς τους, προφορικά κατά την συζήτηση στο ακροατήριο και επιπλέον οι ισχυρισμοί αυτοί πρέπει να καταχωρισθούν στα πρακτικά, με συνοπτική έκθεση των γεγονότων που τους θεμελιώνουν, εκτός αν τα γεγονότα αυτά περιέχονται στις κατατιθέμενες προτάσεις, απαιτείται, δηλονότι, σε κάθε περίπτωση, προφορική πρόταση των ισχυρισμών που "ως γενόμενο κατά τη συζήτηση" σημειώνεται στα πρακτικά. Από τη δεύτερη δε των άνω διατάξεων συνάγεται, ότι η κατά την πρώτη τούτων σημείωση της προφορικής προτάσεως του ισχυρισμού στα πρακτικά πρέπει να προκύπτει ευθέως εκ του περι των προτάσεων και των δηλώσεων τμήματος αυτών και δεν επιτρέπεται έμμεση συναγωγή της προτάσεως αυτών, είτε εκ του περιεχομένου των ακολούθως καταχωρουμένων μαρτυρικών καταθέσεων, είτε εκ του περιεχομένου των υποβαλλομένων εγγράφων προτάσεων (ΟΛ.ΑΠ 2/2005).Επίσης, ο χαρακτηρισμός μιας διάταξης ως δημοσίας τάξης, έχει ως μόνη συνέπεια ότι η εφαρμογή της δεν μπορεί να αποκλεισθεί από την ιδιωτική βούληση(άρθρο 3 ΑΚ)και όχι ότι ο ισχυρισμός που στηρίζεται σ'αυτή μπορεί, χωρίς τους περιορισμούς των άρθρων 269 και 527 Κ.Πολ.Δικ., να προτείνεται σε κάθε στάση της δίκης. Τέλος, στη παρ.5 του άρθρου 63Α του Κώδικα περί δικηγόρων ορίζεται ότι δικηγόροι που προσφέρουν τις νομικές ή δικηγορικές υπηρεσίες τους με πάγια περιοδική αμοιβή, σε υπηρεσίες, οργανισμούς, επιχειρήσεις και κάθε είδους νομικά πρόσωπα της παρ.1 και υπάγονται ή θα υπαχθούν για τις υπηρεσίες τους αυτές, κατά τις κείμενες διατάξεις, στην ασφάλιση του ασφαλιστικού οργανισμού που καλύπτει το προσωπικό του εντολέα τους, εκτός από εκείνους που έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση αυτή με το άρθρο 12 του ν. 1090/1980,αποχωρούν υποχρεωτικώς και η σύμβαση τους λύνεται αυτοδικαίως αφότου θεμελιώσουν από τις παραπάνω υπηρεσίες τους δικαίωμα για πλήρη σύνταξη κατά τη νομοθεσία που διέπει τον οργανισμό αυτόν, εκτός εάν προϋπόθεση για τη συνταξιοδότηση τους είναι να παύσουν να ασκούν το λειτούργημα του δικηγόρου..... Στην προκείμενη περίπτωση, με τον τέταρτο λόγο της αναιρέσεως από τους αριθμούς 1,14 και 19 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, προβάλλονται οι αιτιάσεις ότι το Εφετείο, παρά τον νόμο απέρριψε ως απαράδεκτο τον ισχυρισμό που πρόβαλε η αναιρεσιούσα και με τις πρωτόδικες προτάσεις της, αλλά και με σχετικό λόγο στην έφεση που άσκησε κατά της πρωτόδικης απόφασης,περί του ότι πριν από την εκ μέρους της καταγγελία της σύμβασης της έμμισθης εντολής του αναιρεσιβλήτου, είχε ήδη λυθεί αυτή αυτοδικαίως, λόγω του ότι αυτός είχε θεμελιώσει πλήρες δικαίωμα σύνταξης από το ΙΚΑ, που καλύπτει ασφαλιστικά το προσωπικό της, δεχθέν ότι επρόκειτο περί αυτοτελούς ισχυρισμού ο οποίος έπρεπε να προταθεί προφορικά στο ακροατήριο του πρωτοβαθμίου

δικαστηρίου, καθόσον ο ως άνω ισχυρισμός δεν είναι αυτοτελής αλλά συνιστά στοιχείο της βάσεως της αγωγής, το οποίο εφόσον έλλειπε απ'αυτή, έπρεπε να απορριφθεί ως μη νόμιμη η ένδικη αγωγή, και σε κάθε περίπτωση η ανωτέρω διάταξη του Γ.Κ.Π της αναιρεσεύουσας, στην οποία στηρίζεται ο προαναφερθείς ισχυρισμός είναι δημοσίας τάξεως και ως εκ τούτου λαμβάνεται υπόψη αυτεπαγγέλτως, με συνέπεια να μην υπόκειται στους περιορισμούς των άρθρων 269 και 527 Κ.Πολ.Δικ. και συνακόλουθα να μπορεί να προταθεί παραδεκτά σε κάθε στάση της δίκης. Η προσβαλλομένη απόφαση, όπως προκύπτει από την επισκόπηση της σχετικής περικοπής της, δέχθηκε ως προς το ανωτέρω ζήτημα τα εξής: Στην προκειμένη περίπτωση, η αναιρεσεύουσα με τις έγγραφες προτάσεις της που κατατέθηκαν στο ακροατήριο του Πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου και επαναφέρει με τον τέταρτο λόγο της κρινόμενης έφεσης της, προβάλλει τον αυτοτελή ισχυρισμό περί αυτοδικαίας λύσεως της συμβάσεως εμμίσθου εντολής του αναιρεσιβλήτου λόγω συμπλήρωσης των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης του, κατά το άρθρο 63Α παρ.5 του Κώδικος περί δικηγόρων. Ο ως άνω ισχυρισμός απαραδέκτως προβάλλεται το πρώτον μόνο με τις κατατεθείσες κατά την πρωτόδικη συζήτηση προτάσεις χωρίς να προταθεί προφορικά κατά τη συζήτηση εκείνη και να καταχωρηθεί στα ταυτάρια με την εκκαλουμένη απόφαση πρακτικά δημοσίας συνεδριάσεως, σύμφωνα και με όσα έχουν αναφερθεί στην προηγηθείσα μείζονα σκέψη της παρούσης...Έτσι που έκρινε το Εφετείο δεν απέρριψε παρά το νόμο ως απαράδεκτο τον ως άνω ισχυρισμό της αναιρεσεύουσας, καθόσον αυτός είναι αυτοτελής(ένσταση)καταλυτικός της βάσης της αγωγής περί περιέλευσης της αναιρεσεύουσας σε υπερημερία ως προς την αποδοχή εκ μέρους της των προσφερομένων προσηκόντως υπηρεσιών του αναιρεσιβλήτου, και όχι στοιχείο της ένδικης αγωγής, η ίδια δε δεν αμφισβήτησε ότι δεν τον πρότεινε προφορικά στο ακροατήριο του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου. Δεν ασκεί δε έννομη επιρροή ο ισχυρισμός της αναιρεσεύουσας ότι η προδιαληφθείσα διάταξη του Κώδικα περί Δικηγόρων, στην οποία στηρίζεται ο προεκτεθείς ισχυρισμός της περί αυτοδικαίας λύσης της έμμισθης εντολής του είναι δημοσίας τάξεως και ως εκ τούτου λαμβάνεται υπόψη αυτεπαγγέλτως και συνεπώς δεν υπόκειται στους περιορισμούς των άρθρων 269 και 527 Κ.Πολ.Δικ. ως προς τον τρόπο και χρόνο προβολής του, καθόσον και σύμφωνα με την προηγηθείσα νομική σκέψη, το γεγονός ότι μια διάταξη είναι δημοσίας τάξεως, δεν σημαίνει ότι ο ισχυρισμός, ο οποίος στηρίζεται σ'αυτή, λαμβάνεται υπόψη αυτεπαγγέλτως και συνακόλουθα σε κάθε στάση της δίκης. Επομένως, ο ανώτερω λόγος αναιρέσεως, και ως προς τις αιτιάσεις του που αναφέρονται στους αριθμούς 1 και 14 του άρθρου 559 Κ.Πολ.Δικ., είναι αβάσιμος και ως τέτοιος πρέπει να απορριφθεί. Εξάλλου, ο λόγος αυτός αναιρέσεως ως προς το μέρος του από τον αριθμό 19 του ίδιου ως άνω άρθρου είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος, ενόψει του ότι προβάλλεται μόνο αριθμητικά χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω εξειδίκευση. Επειδή, αν η προσβαλλομένη απόφαση έχει δύο ή περισσότερες αιτιολογίες που στηρίζουν αυτοτελώς η κάθε μια το διατακτικό της και δεν πλήττεται καθόλου ή δεν πλήττεται αποτελεσματικώς η μια από τις αιτιολογίες αυτές, οι λόγοι αναιρέσεως που αφορούν άλλη αιτιολογία, απορρίπτονται ως αλυσιτελείς. Περαιτέρω, το Εφετείο σε συνέχεια των αμέσως προηγηθέντων, σε σχέση με τον ανωτέρω ισχυρισμό περί αυτοδικαίας λύσης της σύμβασης της έμμισθης εντολής του αναιρεσιβλήτου, δέχθηκε, όπως προκύπτει από την προσβαλλομένη απόφαση, και τα εξής:...ανεξαρτήτως περαιτέρω του ότι κατά την ακολουθουμένη γνώμη από το παρόν Δικαστήριο, οι δικηγόροι που παρέχουν τις υπηρεσίες τους με έμμισθη εντολή στην ΕΡΤ-ΑΕ δεν εμπίπτουν στον περιορισμό του άρθρου 63 Α παρ.5 του Κώδικα περί δικηγόρων και δεν αποχωρούν υποχρεωτικά, ούτε η έμμισθη εντολή τους λύεται αυτοδικαίως ευθύς ως θεμελιώσουν δικαίωμα για πλήρη σύνταξη, ενώ παράλληλα από το άρθρο 52 του Γενικού Κανονισμού Προσωπικού της (που εξαιρεί της εφαρμογής των προβλεπομένων στο άρθρο 31 τους δικηγόρους της αναιρεσεύουσας) προκύπτει ότι δεν ισχύει γι'αυτούς (δικηγόρους) η διάταξη του άρθρου 31 του ίδιου παραπάνω Κανονισμού που καθορίζει τις προϋποθέσεις υποχρεωτικής αποχώρησης του προσωπικού της αναιρεσεύουσας με την συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας τους...Κατά συνέπεια, ο ίδιος ως άνω λόγος αναιρέσεως, κατά το μέρος του από τον αριθμό 1 του άρθρου 559 Κ.Πολ.Δικ. και ως προς την αιτίαση με την οποία πλήττεται η ως άνω επικουρική αιτιολογία της προσβαλλομένης απόφασης, ως προς την απόρριψη του προεκτεθέντος αυτοτελούς ισχυρισμού της αναιρεσεύουσας, για ευθεία παραβίαση των ανωτέρω ουσιαστικού δικαίου διατάξεων, εφόσον δεν πλήττεται αποτελεσματικώς

η αμέσως προηγηθείσα κύρια αιτιολογία της προσβαλλομένης ως προς την απόρριψη του ως άνω αυτοτελούς ισχυρισμού, πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελής και συνακόλουθα και η αίτηση αναίρεσης στο σύνολό της.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 27-11-2008 αίτηση για αναίρεση της υπ'αριθμ.2650/2008 απόφασης του Εφετείου Αθηνών. Και

Καταδικάζει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα του αναιρεσιβλήτου, τα οποία ορίζει στο ποσό των χιλίων διακοσίων(1200)Ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 9 Ιουνίου 2009.

Δημοσιεύθηκε στην Αθήνα, σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του στις 23 Ιουνίου 2009.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ